

פתרונות לממ"ן 11 - 2020 א - 20425

1. א. נסמן ב- A , B ו- C את המאורעות שיוסף עונה נכון על שאלות A , B ו- C , בהתאמה.

מהנתונים מקבלים:

$$P(A^c \cap B^c \cap C^c) = 0.02$$

$$P(A \cap B \cap C) = 0.4$$

$$P(A \cup B) = 0.93$$

$$P(A \cap B | A \cup B) = \frac{20}{31} \Rightarrow \frac{P(A \cap B)}{P(A \cup B)} = \frac{P(A \cap B)}{0.93} = \frac{20}{31} \Rightarrow P(A \cap B) = 0.6$$

$$\Rightarrow P(A \cap B \cap C^c) = P(A \cap B) - P(A \cap B \cap C) = 0.6 - 0.4 = 0.2$$

$$P(A | C) = 0.8 \Rightarrow \frac{P(A \cap C)}{P(C)} = 0.8 \Rightarrow P(A \cap C) = 0.8 \cdot P(C)$$

$$P(A \cap C^c) = 0.3$$

$$P(A) = 1.28 \cdot P(C) \Rightarrow P(A) = P(A \cap C) + P(A \cap C^c) = 0.8 \cdot P(C) + 0.3$$

$$\Rightarrow P(A) = \underline{1.28 \cdot P(C) = 0.8 \cdot P(C) + 0.3} \Rightarrow P(C) = 0.625 \Rightarrow P(A) = 0.8$$

$$\Rightarrow P(A \cap C) = 0.5 \Rightarrow P(A \cap C \cap B^c) = 0.5 - 0.4 = 0.1$$

$$\Rightarrow P(A \cap B^c \cap C^c) = P(A \cap C^c) - P(A \cap B \cap C^c) = 0.3 - 0.2 = 0.1$$

$$\Rightarrow P(A^c \cap C) = P(C) - P(A \cap C) = 0.625 - 0.5 = 0.125$$

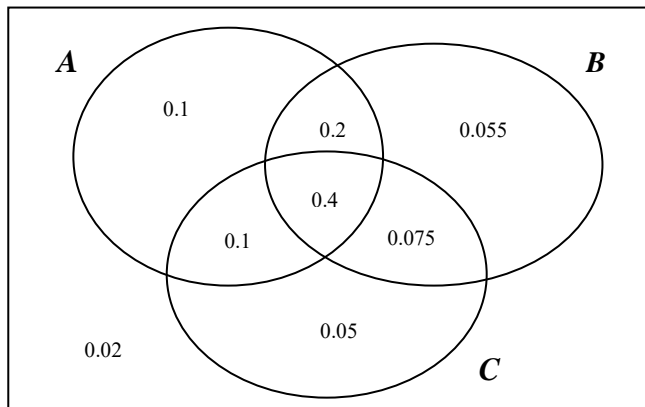
$$\Rightarrow P(A^c \cap B) = P(A \cup B) - P(A) = 0.93 - 0.8 = 0.13$$

$$\Rightarrow P((A^c \cap B) \cup (A^c \cap C)) = 1 - P(A) - P(A^c \cap B^c \cap C^c) = 1 - 0.8 - 0.02 = 0.18$$

$$\Rightarrow P((A^c \cap B) \cap (A^c \cap C)) = P(A^c \cap B \cap C) = 0.125 + 0.13 - 0.18 = 0.075$$

$$\Rightarrow P(A^c \cap B \cap C^c) = P(A^c \cap B) - P(A^c \cap B \cap C) = 0.13 - 0.075 = 0.055$$

$$\Rightarrow P(A^c \cap B^c \cap C) = P(A^c \cap C) - P(A^c \cap B \cap C) = 0.125 - 0.075 = 0.05$$

נצייר דיאגרמת ון מתאימה לבעיה:

ב. נבדוק את קיום תנאי אי-התלות לכל זוג של מאורעות, מבין המאורעות A, B ו- C :

$$P(A \cap B) = 0.6 \neq P(A)P(B) = 0.8 \cdot 0.73$$

$$P(A \cap C) = 0.5 = P(A)P(C) = 0.8 \cdot 0.625$$

$$P(B \cap C) = 0.475 \neq P(B)P(C) = 0.73 \cdot 0.625$$

קיבלנו שהמאורעות A ו- C בלתי-תלויים זה בזה.

$$\begin{aligned} &P(A^C \cap B^C \cap C^C) + P(A \cap B^C \cap C^C) + P(A^C \cap B \cap C^C) + P(A^C \cap B^C \cap C) \\ &= 0.02 + 0.1 + 0.055 + 0.05 = 0.225 \end{aligned} \quad \text{ג.}$$

ד. ההסתברות שיוסף יענה נכון לפחות על שתי שאלות היא :

$$\begin{aligned} &P(A \cap B \cap C^C) + P(A \cap B^C \cap C) + P(A^C \cap B \cap C) + P(A \cap B \cap C) \\ &= 0.2 + 0.1 + 0.075 + 0.4 = 0.775 \end{aligned}$$

$$\frac{P(A \cap B \cap C)}{0.775} = \frac{0.4}{0.775} = 0.51613 \quad \text{לכן, ההסתברות המותנית המבוקשת היא:}$$

$$P(A | A^C \cup B^C \cup C^C) = \frac{P(A \cap (B^C \cup C^C))}{P(A^C \cup B^C \cup C^C)} = \frac{0.1 + 0.1 + 0.2}{1 - 0.4} = 0.6667 \quad \text{ה.}$$

2. נסמן ב- A_i את המאורע שמתג i סגור, לכל $i = 1, 2, 3, 4, 5$. לפי הנתונים :

$$\begin{aligned} P(A_3) = 0.95 \quad ; \quad P(A_4^C | A_3^C) = 1 &\Rightarrow P(A_4^C \cap A_3^C) = 1 \cdot 0.05 = 0.05 \\ &\Rightarrow P(A_4 \cap A_3^C) = P(A_4 | A_3^C)P(A_3^C) = 0 \cdot 0.05 = 0 \end{aligned}$$

מתגים 4 ו-5 בלתי-תלויים בתנאי שמתג 3 סגור, ומתקיים :

$$\begin{aligned} &\Rightarrow P(A_4 \cap A_5 | A_3) = P(A_4 | A_3)P(A_5 | A_3) = 0.9^2 = 0.81 \\ &\Rightarrow P(A_4 \cap A_5 \cap A_3) = P(A_4 \cap A_5 | A_3)P(A_3) = 0.81 \cdot 0.95 = 0.7695 \\ &\Rightarrow P(A_4) = P(A_4 \cap A_3) + P(A_4 \cap A_3^C) = P(A_4 | A_3)P(A_3) + 0 = 0.9 \cdot 0.95 = 0.855 \quad \text{וגם:} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P(A_1) = 0.8 \quad ; \quad P(A_2 | A_1^C) = 0.2 &\Rightarrow P(A_2 \cap A_1^C) = 0.2 \cdot 0.2 = 0.04 \\ &\Rightarrow P(A_1 \cup A_2) = P(A_1) + P(A_2 \cap A_1^C) = 0.8 + 0.04 = 0.84 \end{aligned}$$

וכן, אין תלות בין המתגים בענף העליון (1 ו-2) למתגים בענף התחתון (3, 4 ו-5).

$$\begin{aligned} P\{B \text{ זרם מ-} A \text{ ל-} B\} &= P((A_1 \cup A_2) \cup (A_3 \cap A_4 \cap A_5)) \\ &= P(A_1 \cup A_2) + P(A_3 \cap A_4 \cap A_5) - P((A_1 \cup A_2) \cap (A_3 \cap A_4 \cap A_5)) \\ &= 0.84 + 0.7695 - 0.84 \cdot 0.7695 = 0.96312 \quad [\text{אין תלות בין הענף העליון לענף התחתון}] \end{aligned} \quad \text{א.}$$

ב. אם מתג 4 פתוח, אז עובר זרם מ- A ל- B , רק אם לפחות אחד ממתגים 1 או 2 סגור. מכיוון שאין תלות בין

$$P(A_1 \cup A_2) = 0.84 \quad \text{הענף העליון לענף התחתון, ההסתברות המותנית המבוקשת היא:}$$

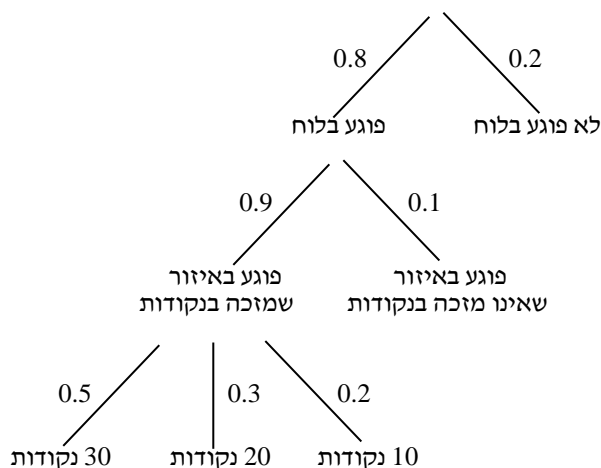
ג. נחשב את ההסתברות המותנית שעובר זרם בענף התחתון, אם ידוע שמתג 4 סגור.

$$P\{A_4 | A_3\} = \frac{P(A_3 \cap A_4 \cap A_5)}{P(A_4)} = \frac{0.7695}{0.855} = 0.9$$

אפשר להגיע לתוצאה האחרונה גם כך :

$$\begin{aligned} \frac{P(A_3 \cap A_4 \cap A_5)}{P(A_4)} &= \frac{P(A_4 \cap A_5 | A_3)P(A_3)}{P(A_4 | A_3^C)P(A_3^C) + P(A_4 | A_3)P(A_3)} = \frac{P(A_4 \cap A_5 | A_3) \cancel{P(A_3)}}{P(A_4 | A_3) \cancel{P(A_3)}} \\ &= \frac{\cancel{P(A_4 | A_3)} P(A_5 | A_3)}{\cancel{P(A_4 | A_3)}} = P(A_5 | A_3) = 0.9 \end{aligned}$$

כאשר במעבר השלישי מנצלים את אי-התלות המותנית במצבם של מתגים 4 ו-5 בהינתן שמתג 3 סגור.

3. א. $P\{10 \text{ נקודות}\} = 0.8 \cdot 0.9 \cdot 0.2 = 0.144$

ב. $P\{\text{לא זכה בנק' | פגע בלוח ב-0 נק'}\}$

$$= \frac{0.8 \cdot 0.1}{0.2 + 0.8 \cdot 0.1} = \frac{2}{7} = 0.2857$$

ג. המאורע המשלים של המאורע המתואר בשאלה הוא המאורע שבו הקולע למטרה זוכה בנקודות בכל חמשת נסיונותיו. לכן, ההסתברות המבוקשת היא :

$$1 - (0.8 \cdot 0.9)^5 = 0.80651$$

ד. הקולע למטרה זוכה ב-30 נקודות בסך-הכל בשתי קליעות, אם באחת מהן הוא זוכה ב-10 נקודות ובשנייה ב-20 נקודות או אם באחת מהן הוא זוכה ב-30 נקודות ובשנייה אינו זוכה בנקודות. לכן, ההסתברות המבוקשת היא :

$$2 \cdot (0.8 \cdot 0.9 \cdot 0.2)(0.8 \cdot 0.9 \cdot 0.3) + 2 \cdot (0.8 \cdot 0.9 \cdot 0.5)(1 - 0.8 \cdot 0.9) = 0.263808$$

4. א. מספר החלוקות האפשריות הוא : $\frac{20!}{10!5!5!} = 46,558,512$

ב. נסמן ב- A את המאורע שחן קיבל כריך עם שוקולד וב- B את המאורע שחן לא קיבל כריך עם חומוס.

$$P(A | B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{P(A)}{P(B)} = \frac{\frac{10}{20}}{\frac{15}{20}} = \frac{10}{15} = \frac{2}{3}$$

שימו לב, שאם חן מקבל כריך עם שוקולד, בוודאי שאינו מקבל כריך עם חומוס. לכן, ההסתברות חיתוך המאורעות היא ההסתברות של המאורע A . כמו כן, הואיל ויש 10 כריכי-שוקולד מתוך 20 כריכים, ההסתברות שחן יקבל כריך-שוקולד היא $\frac{10}{20}$, וההסתברות שלא יקבל כריך-חומוס היא $\frac{15}{20}$.

ג. נחשב את ההסתברות דרך המאורע המשלים, ששי או חן מקבלים כריך שאינו אהוב עליהם. נשתמש בכלל

$$1 - \left(\frac{10}{20} + \frac{5}{20} - \frac{10}{20} \cdot \frac{5}{19} \right) = \frac{29}{76} = 0.38158 \quad \text{ההכלה וההפרדה, ונקבל:}$$

1ד. נחשב את ההסתברות המותנית, ביחס למרחב המדגם המצומצם, המכיל רק תוצאות שבהן הילדים בשולחן האדום מקבלים לפחות 3 כריכי שוקולד. נקבל:

$$\frac{\binom{10}{3}\binom{10}{2}}{\binom{10}{3}\binom{10}{2} + \binom{10}{4}\binom{10}{1} + \binom{10}{5}} = \frac{120 \cdot 45}{120 \cdot 45 + 210 \cdot 10 + 252} = \frac{5,400}{7,752} = 0.6966$$

2ד. נשתמש בכלל ההכלה וההפרדה, כדי לחשב את ההסתברות המבוקשת.

נסמן ב- A_i את המאורע שבשולחן i לפחות ילד אחד קיבל כריך-שוקולד, לכל $i = 1, 2, 3, 4$, ונחשב את ההסתברות של המאורע $A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4$. תנאי הבעיה סימטריים, לכן:

$$\begin{aligned} P(A_1 \cap A_2 \cap A_3 \cap A_4) &= 1 - P(A_1^C \cup A_2^C \cup A_3^C \cup A_4^C) \\ &= 1 - \left[\binom{4}{1} P(A_1^C) - \binom{4}{2} P(A_1^C \cap A_2^C) + \binom{4}{3} P(A_1^C \cap A_2^C \cap A_3^C) - P(A_1^C \cap A_2^C \cap A_3^C \cap A_4^C) \right] \\ &= 1 - \left[4 \cdot \frac{\binom{10}{5}}{\binom{20}{5}} - 6 \cdot \frac{\binom{10}{10}}{\binom{20}{10}} + 0 - 0 \right] = 1 - 0.065 = 0.935 \end{aligned}$$

שימו לב, שלא ייתכן שביותר משני שולחנות לא יקבלו אף כריך-שוקולד. לכן, ההסתברות שמתאימה לשני החיתוכים האחרונים בחישוב היא 0.